

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3940/23
21.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници по тужби тужиље АА, рођене ..., из ..., коју заступа Милутин Станојевић, адвокат из Београда, ул. Војводе Миленка бр. 17/5, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Снежана Ристић Рашчанин из Београда, ул. Пјарона де Мондезира бр. 8, ради поделе брачне тековине, одлучујући о жалби тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 4987/17 од 1.3.2023. године, исправљене решењем Вишег суда у Београду П 4987/17 од 18.08.2023.године, у седници одржаној дана 21.12.2023.године донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужиље и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 4987/17 од 01.03.2023. године, исправљена решењем Вишег суда у Београду П 4987/17 од 18.08.2023. године у делу става првог изреке којим је одбијен тужбени захтев тужиље АА којим је тражила да се утврди да је по основу заједнички стечене имовине у току трајања брака са туженим ББ из ..., власник 50% удела у Привредном друштву “...” доо ..., МБ ... и власник права потраживања на 50% остварене добити Привредног друштва “...” доо ..., МБ ... за период од 22.01.2016. године до 01.09.2017. године.

УКИДА СЕ пресуда Вишег суда у Београду П 4987/17 од 01.03.2023. године, исправљена решењем Вишег суда у Београду П 4987/17 од 18.08.2023. године у преосталом делу става првог изреке и ставу другом изреке и у том делу списи предмета **ВРАЋАЈУ** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке одбија се тужбени захтев тужиље, којим је тражила да се утврди да је по основу заједнички стечене имовине у току трајања брака са туженим ББ из ..., власник 50% удела у Привредном друштву “...” доо ..., власник права потраживања на 50% остварене добити Привредног друштва “...” доо ..., власник половине потраживања по основу заложне изјаве ОПУ 1327-2015, оверене од стране јавног бележника ... од 12.05.2015. године у односу на “...” д.о.о....,

власник половине потраживања по основу изјаве УОП 586-2017 од 08.03.2017. године оверене код јавног бележника ..., потписане од стране дужника ВВ из ..., власник половине потраживања по основу правноснажне пресуде Другог основног суда у Београду 12П 33134/2013 од 26.05.2014. године у односу на дужника “...” власника ГГ, власник половине потраживања по основу Уговора о регулисању међусобних права и обавеза овереног код јавног бележника ... УОП 9955-2017 од 27.06.2017. године, власник половине потраживања по основу Уговора о регулисању међусобних права и обавеза овереног код јавног бележника ... УОП 9953-17 од 26.07.2017. године, што би тужени био дужан признати и трпети, као неоснован. Ставом другим обавезује се тужила да туженом на име трошкова исплати износ од 417.900,00 динара. Ставом трећим ослобађа се тужила од плаћања судских такси, а ставом четвртим одбија се предлог туженог за ослобађање од плаћања судских такси.

Против наведене пресуде, жалбу је изјавила тужила, побијајући је у ставу првом и другом изреке, како то произлази из жалбених навода, из свих законских разлога прописаних одредбом члана 373 став 1 Закона о парничном поступку.

Тужени је одговорио на жалбу, а трошкове другостепеног поступка је тражио и определио.

Испитујући правилност пресуде у побијаном делу, на основу овлашћења из члана 386 Закона о парничном поступку – ЗПП (“Службени гласник РС” бр.72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 др. закон), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиле делимично основана.

Тужила тужбом у овој правној ствари тражи утврђење брачне тековине. Према разлозима првостепеног суда, потраживања која су предмет тужбеног захтева за утврђење постојања суповерилачког удела тужиле, и то потраживање из заложене изјаве ОПУ 1327-2015 оверен од стране јавног бележника ... од 12.05.2015. године у односу на “...” д.о.о. ..., потраживање по основу изјаве УОП 586-2017 од 08.03.2017. године оверене код јавног бележника ..., потписане од стране дужника ВВ из ..., потраживање по основу правноснажне пресуде Другог основног суда у Београду 12П 33134/2013 од 26.05.2014. године у односу на дужника “...” власника ГГ, потраживање по основу Уговора о регулисању међусобних права и обавеза овереног код јавног бележника ... УОП 9955-2017 од 27.06.2017. године, потраживање по основу Уговора о регулисању међусобних права и обавеза овереног код јавног бележника ... УОП 9953-17 од 26.07.2017. године, су проистекла из новчаних средстава која су туженом обезбедили чланови породице, односно уложени новац није стечен радом парничних странака у току трајања заједнице живота у браку, те је оценио да је тужбени захтев неоснован, јер се спорна потраживања не могу сврстати у режим заједничке брачне имовине у смислу цитираног члана 171 Породичног закона, при чему тужила, на којој је био терет доказивања, у складу са чланом 7, 192, 228 и 231 ЗПП, током поступка није пружила доказе ни у прилог томе да је за време трајања заједничког живота у браку дошло до знатног увећања вредности посебне имовине туженог као једног од супружника, на основу чега би јој евентуално припадао удео у тој имовини сразмерно њеном доприносу.

Правилан је закључак првостепеног суда да је неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је власник 50% удела у Привредном друштву "...", као и да се утврди да има суповерилачки удео у добити тог привредног друштва за период од 22.01.2016. године до дана подношења тужбе, јер тужиља по основу стицања у браку не може стећи управљачка, односно чланска права у друштву са ограниченом одговорношћу из члана 152 Закона о привредним друштвима "Сл. гласник РС", бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - др. закон, 5/2015, 44/2018, 95/2018, 91/2019 и 109/2021) право гласа и право на учешће у добити, већ предмет тужбеног захтева може бити исплата новчане противвредности унетог улога у привредно друштво, за које се тврди да потиче из средстава заједничке брачне имовине, и то сразмерно уделу у стицању таквих средстава, што у овом поступку није био случај.

У погледу ових захтева правилно и потпуно је утврђено чињенично стање и правилно примењено материјално право, па се одлука, у овом делу, детаљно не образлаже, на основу овлашћења из члана 396 став 2 ЗПП.

Међутим, у погледу осталих тужбених захтева тужиље правилност закључка првостепеног суда се за сада није могла испитати, јер је учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП-а, на коју се жалбом тужиље основано указује, с обзиром да су дати разлози супротни стању у списима. Поред тога, због погрешне примене материјалног права, чињенично стање у преосталом делу није потпуно и правилно утврђено.

Наиме, првостепени суд је засновано свој закључак о непостојању заједничке имовина парничних странака у току 12-годишњег брака на исказу туженог и оца туженог сведока ДД из којих произлази да је сва новчана средства која је тужени улагао прибавио од свог оца, односно да су сва новчана средства дата туженом као поклон од стране оца туженог.

Међутим, првостепени суд је из изведених доказа утврдио да је тужиља студирала и гајила децу до 2012. године, када је све до оснивања фирме 2016.године једина радила, јер тужени остаје без посла, која чињеница као неспорна није узета у обзир као утврђена нити је цењена од стране првостепеног суда. Поред тога, 2012. године тужени због престанка радног односа добија отпремнину, која несумњиво представља заједничку имовину, чији тачан износ првостепени суд није утврдио нити дао разлоге у вези отпремнине, те је нејасан закључак да у браку парничних странака није стечена никаква заједничка имовина.

Поред тога, према исказу туженог, тужени је за куповину стана, на основу кога је власник потраживања по основу правноснажне пресуде у односу на дужника "...", власника ГГ, узео кредит, према наводима из поднеска од 19.11.2011. године за куповину тог стана само отац ДД му је позајмио паре, што је рекао и отац ДД у свом исказу, саслушан као сведок, наводећи да му је цело учешће за стан он позајмио, не помињући да је сестра туженог делимично финансирала наведени стан, да би након тога тужени навео да му је део новца дала сестра, при чему није знао да ли му је исти

поклонила или позајмила, а да мисли да је позајмила (претходно је утврђено да сестра живи у Аустрији и не ради, да јој муж има два угоститељска објекта).

Нејасни су разлози првостепеног суда да су га ови искази као сагласни определили за закључак о непостојању заједничке имовине парничних странака, имајући у виду да исказ оца туженог сведока ДД није сагласан исказу туженог у делу да је добио новац од своје сестре, јер у свом исказу отац туженог не помиње да је део новца туженом позајмила сестра туженог, а ћерка сведока, да би након његовог исказа пуномоћник туженог поднеском указао на позајмицу од сестре у Аустрији, уз достављање доказа о подизању новца од стране сестре (што није доказ и на околност давања тог новца туженом, при чему се поставља питање и начина уноса тог новца у земљу, с обзиром да величину износа и постојеће царинске прописе).

Поред тога, није разјашњено ни да ли је овај новац, позајмљен или поклоњен, (што такође није потпуно разјашњено, имајући у виду исказ туженог) лично туженом за његове посебне потребе, или и тужили и туженом, као супружницима, за потребе брачне заједнице, с обзиром да је би намењен за куповину стана у коме би заједно живели.

Основано се жалбом указује да су и тужени и сведок ДД помињали потврде и признанице које, и поред навода, нису доставили првостепеном суду до закључења главне расправе. Осим тога, основана је и жалба у делу да је сведок ЂЂ управо потврдио део исказа тужиле, супротно закључку првостепеног суда, и то у делу у коме је тужила изјавила, (а у прилог чему је и садржина електронске преписке туженог, послата и наведеном сведоку) да је тужени у поступку извршења правноснажне пресуде сматрао да би и овде тужила требало да сноси трошкове извршења, јер ће учествовати у расподели оствареног потраживања, што доводи у сумњу тачност исказа туженог као и правилност закључка првостепеног суда.

Основано се стога жалбом указује да је приликом доношења побијане пресуде учињена релативно битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 ств 1 у вези члана 8 Закона о парничном поступку, која је била од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде. Ово стога што је првостепени суд није ценио побројане доказе засебно нити у склопу осталих доказа као целине, те је изостала оцена ових доказа која је била неопходна за правилну примену цитираних одредби материјалног права, те доношење правилне одлуке о захтеву тужиле.

Поред тога, ни чињенично стање није правилно ни потпуно утврђено, због погрешне примене материјалног права. Наиме, имајући у виду противречности у приложеним доказима које првостепени суд није објаснио у виду стицања посебне имовине, те нелогичност у погледу тога да је отац туженог, а која околност није разјашњена, свој новац улагао преко сина, односно поклањао сину, те имајући у виду да је тужила практично била једина запослена од 2012. године до формирања предузећа 2016. године, који исказ тужиле у погледу запослења је потврдио и тужени, не може се за сада испитати правилност закључка првостепеног суда да за време трајања брака,

који је трајао од 2005. године, па до 2017. године, дакле 12 година, парничне странке нису стекле било какву заједничку тековину.

Наиме, законска претпоставка јесте да је сва имовина стечена у току трајања брачне заједнице заједничка имовина, као и да су удели у стеченој имовини једнаки, при чему је на ономе ко тврди да је његов удео већи, терет доказивања те чињенице. Тужила је од 2005. године па до 2012. године учествовала у брачној заједници, односно доприносила стварању заједничке имовине на тај начин што је чувала децу и радила у домаћинству, те омогућавала да тужени ради, а у периоду од 2012. године до оснивања фирме 2016. године чак била једино запослена. Поред тога, чак и да се утврди да је сав новчани износ који је тужени улагао имовина његовог оца, односно сестре, те да ништа у току брака нису стекли, чак и уколико би се и прихватило да је износ од 1.900 евра његова отпремнина, наведени износ несумњиво представља заједничко стечен новчани износ.

Одредбом члана 168 Породичног закона РС – ПЗ (Сл. Гласник РС 18/05, 72/11 и 6/15) који се у конкретном случају примењује, прописано је да имовина коју је супружник стекао пре склапања брака представља његову посебну имовину, а да имовина коју је супружник стекао у току трајања брака деобом заједничке имовине односно наслеђем, поклоном или другим правним послом којим се прибављају искључиво права представља његову посебну имовину. Одредбом члана 170 став 2 ПЗ прописано је да ако је током трајања заједничког живота у браку дошло до знатног увећања вредности посебне имовине једног супружника, други супружник има право на удео у тој имовини сразмерно свом доприносу.

Погрешно првостепени суд указује на одредбу члана 170 ПЗ указивањем да тужила није доказала знатнији допринос увећању посебне имовине, с обзиром да се наведено правило о терету доказивања односи на право на удео у имовини, а ако је и незнатно увећање, други супружник има право на потраживање у новцу сразмерно свом доприносу, што је овде управо захтев тужиле. Ово јер у конкретном случају тужила није тражила утврђење права својине на непокретностима, већ половину на новчаним потраживањима, дакле потраживање у новцу сразмерно свом доприносу, што се може изразити и у новцу, па је нејасан закључак првостепеног суда да тужила није доказа бар и незнатно увећање посебне имовине, имајући у виду да је једина радила у периоду од 2012. године до оснивања фирме 2016. године. Поред тога, несумњив је допринос тужиле и пре запослења, с обзиром да се старала о деци и о кући, што се свакако мора урачунати у њен допринос у стицању прихода у току брачне заједнице, која је трајала више од 12 година, на шта се основано жалбом указује.

Са свега изложеног, одлучено је као у ставу првом изреке на основу овлашћења из члана 390 ЗПП-а, а у ставу другом применом одредбе члана 391 став 1 и 392 став 2 ЗПП.

Укинута је и одлука о трошковима поступка из става другог изреке, јер зависи од коначног исхода спора и успеха међу странкама.

У поновном поступку првостепени суд ће, имајући у виду налоге из ове одлуке, отклонити учињене битне повреде на које је указано, у складу са одредбом члана 398 став 2 ЗПП, те ће, поштујући забрану из члана 398 став 3 ЗПП-а оценом до сада изведених и предложених доказа правилном применом правила о терету доказивања, разјаснити исказ туженог и сведока ДД на које је као нејасне указано, имајући у виду њихове исказе и наводе туженог из поднеска од 19.11.2011. године, у коме тужени тврди да му је отац дао новац, затим исказ да је новац позајмио од сестре, као и исказ оца који не подржава наводе туженог да му је део новца позајмила односно поклонила сестра, односно ћерка, те разјаснити зашто је новац позајмљивао сину и на који начин, да ли се ради о поклону или позајмици, те да ли се ради о поклону учињеном и сину и снаји у време трајања брачне заједнице, те утврдити правни судбину обезбеђених потраживања чији удео тужила тражи, те у којој су фази извршни поступци ради остварења истих, па ће, имајући у виду и да тужени и сведок нису доставили никакве потврде и признанице које помињу, поново ценити све изведене доказе правилном применом цитираних одредби материјалног права, као и правила о терету доказивања, те о захтевима тужиле у делу у коме је пресуда укинута, донети нову и правилну одлуку, за коју ће дати јасне и довољне разлоге, тако да се она са сигурношћу може испитати.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић